

Spis treści

Część 1. Oprac. Mirosław Wójcik

Juwenilia

- 7 **Świętokrzyczyna**
- 7 *Kilka słów ode mnie*
- 7 *Topografia i geologia*
- 7 *Puszcza jodłowa — pierwsze wrażenia*
- 8 *Święty Krzyż*
- 8 *Legenda o św. Emeryku*
- 8 *Łysica i Święta Katarzyna*
- 9 *Stefan Żeromski — piewca tych stron*
- 9 *Kielce — „miasto świętokrzyskie”*
- 10 *Świat idzie naprzód — czyli przemysł świętokrzyski*

- 11 **Piotr Choynowski — pisarz młodości**
(wspomnienie pośmiertne)

- 14 **Rozmowa o nauce literatury polskiej**
- 18 **Jeszcze o „hasłokratyzmie”. Hasłokratyzm, ale konieczny**
- 18 **Wstęp**
- 19 **Wiek — publicystyka górna i chmurna**
- 19 **Publicysta młodzieżowy — *par excellence***
- 20 **Czy megalomania?**
- 20 **Pisemka lokalne — konieczność likwidacji**
- 21 **Literatura współczesna (Próba orientacji w terenie)**
- 24 **Ostatnie trzy debiuty (recenzje)**
- 30 **Zagadnienie powieści społecznej**

- 43 **Atak na zagrożone pozycje**
- 47 **U laureatki Nagrody Literackiej Miasta Warszawy**
Rozmowa z Marią Kuncewiczową
- 53 **Ciąg dalszy odpowiedzi na ankietę o Awangardzie**
- 56 **Przewyciężanie żeromszczyzny**
(O Miliardach Andrzeja Struga)
- 63 **Zabawa w *Ferdydurke***
- 64 Gombrowicz i Schulz
- 66 Podpatrywanie i dalsze zapuszczanie się w *Ferdydurke*
- 68 W głębi i na mieliźnie
- 70 **O Stanisławie Piętaku**
- 73 Postrzępiona opowieść o człowieku
- 75 Perspektywy
- 76 **Wyprawy Zagórskiego**
- 80 „Ateneum”
- 83 **Czy tylko „ostrożnie z autentyzmem”?**
- 83 Trochę „socjologii” autentyzmu
- 86 U źródeł „nowego stylu w liryce”
- 87 Uwagi końcowe
- 89 „Pióro”
- 92 **Obrona metafory (Poprawki do artykułu Czesława Miłosza)**
- 93 Metafora-ornament
- 96 Metafora-wizja
- 99 **Bilans i wnioski**
- 103 **Pokonkursowe refleksje**
- 110 **Odczyt Kotta**
- 113 **Z powodu *Pastwiska na Derborence***
- 120 **Przyboś w Warszawie**
- 122 **Apel do „Comoedii” i komedia w „Apelu”**

- 125 **Sen na drogach nieuniknionych**
- 133 **Oświadczenie**
- 135 **Poszukiwanie wielkości**
- 149 **Zamknięty krąg Władysława Sebyły**
- 158 **Stanisław Piętak, *Obłoki wiosenne***
- 163 **Aleksander Rymkiewicz, *Potoki. Poezje***
- 166 **Granice poezji Czesława Miłosza**
- 174 **O *Pisarzach ludowych***
- 185 **Poeci na czasie**
- 185 **Żartobliwie**
- 187 **Poważnie**
- 192 **Żale, westchnienia, nadzieje**
- 193 **Przypisy późniejsze**
- 193 ***I. Polemiczny***
- 194 ***II. Dwa przypisy uzupełniające***
- 196 **Sprawy literackie w prasie**
- 201 **Ze studiów nad literaturą ludową**

Część 2. Oprac. Justyna Chłap-Nowakowa i Mirosław Wójcik

- 237 **Publicystyka Mackiewicz**
- 240 **List do młodego poety**
- 250 **Literatura polska dla żołnierzy**
- 254 **Problem kultury ludowej**
- 260 **Mosul nieznan**
- 273 **O pamiętnikarstwie**
- 278 **Benedetto Croce**
- 279 **Dane biograficzne**

- 279 Filozof
- 280 Estetyk
- 282 Historyk i pisarz polityczny
- 282 Polityk i patriota
- 284 **Wśród książek przysłanych z Anglii**
- 289 **Mowa cieni**
- 292 **Sprawa Stanisława Brzozowskiego**
- 299 **W rocznicę Powstania Listopadowego**
- 302 **Liryka bezradna**
- 305 **Dokument literacki**
- 307 **Mickiewicz w Rzymie i w Moskwie. Ciekawe odkrycie literackie**
- 315 **Listy literackie**
- 319 **Na krawędzi człowieczeństwa**
- 322 **Karpacka swoim poległym**
- 326 **Wojna i pokój**
- 326 Pacyfizm
- 328 Wojna ideologiczna
- 329 Pokój zbrojny
- 330 Żołnierz polski
- 331 **Słuczone lustro**
- 333 **Pisarze i polityka**
- 338 **Pyrrusowe zwycięstwo wallenrodzmu (Dygresje nieliterackie)**
- 344 **Pisarze w Kraju i na emigracji**
- 351 **Bilans poetycki Korpusu**
- 357 **Strumień prozy**
- 361 **Warszawski listopad**

- 364 **Odwaga cywilna**
- 367 **Z perspektywy dziesięciolecia**
- 370 **Nota o Brzozowskim**
- 385 **Emigracja polityczna**
- 389 **Reportaż batalistyczny**
- 392 **Opowieść o Hotelu Lambert**
- 396 **Miasto zmęczenia. Z notatnika *outsidera***
- 396 *Douce France*
- 397 Paryż we mgle
- 398 „Tak” i „nie”
- 400 „Nagroda Nobla 1960”
- 401 Fauna we „Florze”
- 402 Salon... kuglarstwa
- 403 „Wielkie złudzenie”
- 404 Duponty
- 405 Kompleks *à rebours*
- 405 Inwentarz bohaterów
- 407 **Nad *Nie-Boską komedią*. Propozycja dyskusyjna**
- 407 Aktualność *Nie-Boskiej*
- 409 Światopoglądy czy klasy społeczne?
- 411 Od *Nie-Boskiej* do *Przedwiośnia*
- 413 **Wojna bez powieści**
- 413 Temat w poszukiwaniu autora
- 417 Autor w poszukiwaniu tematu
- 418 *Temat Numer Jeden*
- 420 *Temat Numer Dwa*
- 423 „Studium nowelistyczne”
- 430 **Wyzwolenie od romantyzmu?**
- 430 Misterium grzechów narodowych
- 433 Trzy romantyzmy
- 434 Mit państwa
- 437 Wyzwolenie rewolucyjne

- 439 **Kłopoty moralistów i kłopoty z moralizatorami**
- 445 **W pracowni literatów polskich**
Ankieta redakcji „Na szlaku Kresowej”
- 446 **Wykałaczką**
- 451 **K.I.G. — poeta inteligenckich bezdroży**
- 451 Inteligencki odpust
- 452 „A u was nuda, deszcz i Polska...”
- 454 Inteligenckie ghetto
- 456 Sztuczne wyłomy i społeczne bezdroża
- 458 Mistrz nocnej włóczędzy i nagłej mistyfikacji
- 459 *Minnesänger* i jego terminatorzy
- 461 Ucieczka w bajkę
- 463 **Genealogia terażniejszości polskiej**
- 470 **Sprawa Morcinka. Do redaktora „Wiadomości”**
- 471 ***Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego na nowej emigracji***

Część 3. Oprac. Maciej Urbanowski

- 485 **Żywi i umarli**
- 485 List C.K. Norwida do emigracji polskiej
- 488 Wspomnienie o K.L. Konińskim
- 497 Karol Irzykowski
- 500 Słowo o przyjacielu
- 504 Powrót Cezarego Baryki
- 514 Nasz powrót z ZSRR
- 518 Opowieść o wodzu tułaczu
- 522 Sztuka podróżowania (Essay pisany w polu)
- 527 Wywiad imaginacyjny z bohaterem *Tajfuna*
- 532 O książce
- 543 **Przypisy**

- 697 **Nota wydawcy**
- 697 Nota o przedrukach (oprac. Paulina Sieniuc)
- 704 Bibliografia podmiotowa i nota bibliograficzna — Zdzisław Kudelski (oprac. Paulina Sieniuc)
- 719 Przedmowa do *Żywych i umarłych* — Józef Czapski (oprac. Maciej Urbanowski)
- 722 Nieznana rozprawa Gustawa Herlinga-Grudzińskiego — Adam Fitas
- 724 Nota o fotografiach — Włodzimierz Bolecki
- 725 **Posłowie: Herlinga-Grudzińskiego pamiętnik z okresu dojrzewania** — Tomasz Burek
- 731 **Indeks nazwisk**